

Uchwała Nr XXIII/156/2020
Rady Gminy w Platerowie
z dnia 30 grudnia 2020r.

w sprawie przyjęcia stanowiska w sprawie oświaty

Na podstawie art. 18 ust. 1 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020r.. poz. 717 ze zm.)

Rada Gminy w Platerowie uchwała , co następuje :

§ 1. Przyjmuje się stanowisko w sprawie oświaty, stanowiące **załącznik** do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Gminy w Platerowie do przekazania niniejszego stanowiska :

- 1) Prezydentowi RP
- 2) Prezesowi Rady Ministrów
- 3) Marszałkowi Sejmu RP
- 4) Marszałkowi Senatu RP
- 5) Posłom i Senatorom z terenu województwa mazowieckiego
- 6) Ministrowi Edukacji Narodowej
- 7) Samorządom powiatowym i gminnym z terenu województwa mazowieckiego

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Michał Totyżewski

Stanowisko Rady Gminy Platerów w sprawie oświaty

Rada Gminy w Platerowie z głębokim zaniepokojeniem śledzi obecną sytuację finansową naszego samorządu i stwierdza, że zagrożone są finansowe podstawy funkcjonowania gminy, w szczególności w zakresie finansowania zadań w zakresie edukacji. Do wyłącznej właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej. Do zadań gminy została także włączona edukacja publiczna.

Samorząd Gminy Platerów konsekwentnie kładzie nacisk na jakość nauczania, troszczy się o szkoły, dla których jest organem prowadzącym, wywiązuje się z nakładanych na gminę zadań.

Rada Gminy w Platerowie wyraża swoją dezaprobatę co do sposobu finansowania zadań oświatowych. Zbyt niskie dofinansowanie, jakie gminy otrzymują w postaci subwencji oświatowej czy dotacji przedszkolnej, powoduje nawarstwiający się w związku z tym problem z zapewnieniem dotychczasowego poziomu warunków edukacji.

Uznając rolę edukacji jako priorytetu w przygotowaniu młodego pokolenia do życia we współczesnym świecie, konieczne jest efektywne i realne wsparcie finansowe samorządów z budżetu państwa na realizację zadań oświatowych. Wprowadzane w ostatnich latach przez rząd RP zmiany w prawie oświatowym zwiększyły i tak już duże obciążenie finansowe gmin. Tym samym zmuszają samorządy do realizacji zadań oświatowych kosztem rezygnacji z innych zadań publicznych.

Otrzymywane z subwencji oświatowej i dotacji przedszkolnej środki nie wystarczają nawet na wypłaty wynagrodzeń dla nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi szkół. Realizacja kolejnych decyzji Rządu dotyczących kolejnych podwyżek płac, bez realnego zapewnienia na ten cel środków, nieuchronnie prowadzi do załamania finansów samorządów. Środki budżetowe gminy zamiast na rozwój bazy oświatowej są kierowane na płace dla pracowników oświaty.

Za kształt i jakość oświaty odpowiadają samorządy w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, na które gminy powinny otrzymywać środki finansowe w wysokości koniecznej do wykonania tych zadań. Obecnie tak nie jest.

Skala podwyżek oraz krytykowany od lat system osiągania średnich wynagrodzeń, bez zapewnienia wystarczających środków na ten cel, prowadzi do załamania finansów samorządów.

Obowiązujący od lat system algorytm naliczania subwencji na jednego ucznia (dotacji przedszkolnej na jedno dziecko objęte wychowaniem przedszkolnym), ustalanie na szczeblu rządu wysokości wynagrodzeń, ogólnie ustalony system osiągania i sposób naliczania średnich wynagrodzeń, brak określonych standardów organizacji szkół (np. minimalnej liczby uczniów w klasie) sukcesywnie doprowadza do corocznego powiększania się kosztów utrzymania placówek oświaty.

W efekcie utrzymywania takiego sposobu finansowania zadań oświatowych, kosztem realizacji innych zadań gminnych, samorzady z własnych środków finansują m.in. utrzymanie oddziałów przedszkolnych, przedszkoli, dowóz uczniów do szkół, dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół często poza terenem gminy, urlopy nauczycieli na poratowanie zdrowia, zatrudnianie nauczycieli współorganizujących kształcenie, pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów, dotacje dla niepublicznych jednostek oświatowych, wydłużenie godzin pracy świetlic szkolnych, koszty zatrudnienia pracowników administracji i obsługi szkół. Algorytm stanowiący podstawę naliczania subwencji oświatowej i dotacji przedszkolnej nie pokrywa ponoszonych w rzeczywistości kosztów.

Samorząd musi dbać o zrównoważony i wszechstronny rozwój gminy, realizować rozpoczęte oraz zaplanowane konieczne inwestycje i nie może pozwolić na realizację jedynie zadań oświatowych.

Ponadto obserwowana w kraju od miesięcy sytuacja związana z pandemią COVID-19, narzucone ograniczenia w zakresie działalności przedsiębiorców i podatników, prowadzą do powolnej zapaści gospodarczej i w efekcie niewątpliwie wpłyną na dochody samorządów.

Nałożone przez Rząd ograniczenia co do możliwości zadłużania się na wydatki bieżące, potęgują trudną sytuację gmin.

Wobec powyższego zgłaszamy następujące uwagi :

- 1) zmiana algorytmu naliczania subwencji oświatowej w taki sposób, by pokrywała koszty wynagrodzeń wszystkich pracowników szkół i placówek
- 2) objęcie subwencją oświatową wychowania przedszkolnego
- 3) zakwalifikowanie urlopu na poratowanie zdrowia jako niezdolności do pracy i opłacanie go ze środków budżetu państwa (ZUS)
- 4) powinny zostać ustalone standardy realizacji podstawowych zadań oświatowych, na podstawie których będzie można rzetelnie określić kwotę subwencji w relacji do rzeczywistych kosztów zadań realizowanych przez samorzady

- 5) wliczanie kosztów wypłaty tzw. dodatku wiejskiego do średnich wynagrodzeń nauczycieli
- 6) przyjęcie zasady, że kosztem dowożenia dzieci i uczniów niepełnosprawnych będzie obciążona gmina, która otrzymuje subwencję na to dziecko
- 7) przyjęcie zasady, że do rozliczania między gminami kosztów wychowania przedszkolnego, będą zobligowane jedynie te gminy, które nie zapewniają zamieszkującym na swoim terenie mieszkańcom miejsc w przedszkolach

Wnioskujemy zatem o uporządkowanie zasad finansowania zadań oświatowych, gdyż pozostawienie ich w obecnym kształcie grozi zapaścią finansową wielu gmin, w tym Gminy Platerów.

Niedoszacowanie kosztów w stosunku do realnie ponoszonych przez gminy wydatków oraz pogłębiający się niż demograficzny powodują nawarstwianie się problemów finansowych samorządów.

Apelujemy o zrozumienie i poważne potraktowanie naszego stanowiska.

Podkreślamy, że zmiana sposobu naliczania subwencji jest konieczna, gdyż pozostawienie tego problemu bez naprawy, będzie w gminach i powiatach skutkowało zagrożeniem brakiem możliwości realizacji zadań publicznych.

Uwzględnienie uwag, jakie zostały sformułowane w niniejszym stanowisku, będzie uszanowaniem konstytucyjnej zasady odpowiedności dochodów do zadań powierzonych samorządom, co z całą pewnością umożliwi im, w tym Gminie Platerów, zapewnienie dalszego rozwoju edukacji oraz wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju gminy.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Michał Jotczyński